

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **O. O.**, zastoupený Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 8. 2016, č. j. 29 Az 32/2016 - 63, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 31. 5. 2016, č. j. OAM-57/LE-LE05-P18-2016.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 31. 5. 2016, č. j. OAM-57/LE-LE05-P18-2016, žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), řízení o udělení mezinárodní ochrany se zastavuje podle § 25 písm. i) téhož zákona a že státem příslušným k posouzení podané žádosti podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (přepracované znění) (dále jen „nařízení Dublin III“), je Italská republika.

Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí žalovaného žalobu u Krajského soudu v Hradci Králové, který ji rozsudkem ze dne 19. 8. 2016, č. j. 29 Az 32/2016 - 63, zamítl.

Žalobce (stěžovatel) poté podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 odst. 1 s. ř. s.

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel odůvodnil tím, že v případě jeho přemístění do Itálie existuje důvodná obava, že by mohl být vystaven ponižujícímu nebo dokonce nelidskému zacházení ve smyslu článku 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), resp. článku 4 Listiny základních práv EU, a to s ohledem na nevyhovující přijímací podmínky žadatelů o mezinárodní ochranu v Itálii. Stěžovatel dále uvedl, že bez přiznání odkladného účinku by mu fakticky bylo upřeno právo

na soudní ochranu, zdůraznil, že pokud bude přemístěn do Itálie, nebude mít pro něj následné pozitivní rozhodnutí již žádný význam, a poukázal v této souvislosti rovněž na náleží Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. III. ÚS 2331/14, č. 172/2014 Sb. ÚS. Stěžovatel měl dále za to, že by následky jeho přemístění do Itálie pro něj znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, přičemž přiznání odkladného účinku zároveň není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Závěrem stěžovatel poznamenal, že má v České republice přítelkyni J. K., nar. X, občanku ČR, se kterou je již rok ve vztahu, který je trvalý a svou intenzitou obdobný vztahu manželskému, přičemž případné rozdělení by pro oba bylo citelným zásahem do jejich soukromého a rodinného života.

Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvedl, že v daném případě nejsou splněny zákonem stanovené podmínky pro přiznání odkladného účinku a výkon ani jiné právní následky vydaného správního rozhodnutí neznamenaají pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám. Dle žalovaného nebylo prokázáno, že by situace stěžovatele byla natolik výjimečná oproti ostatním žadatelům v obdobném postavení, aby jeho kasační stížnosti měl být přiznán odkladný účinek. Žalovaný dále podotkl, že stěžovatel bude mít možnost hájit své zájmy a práva prostřednictvím právního zástupce, a to i v případě svého vycestování do země, která je příslušná o jeho žádosti o mezinárodní ochranu meritorně rozhodnout. Žalovaný byl dále toho názoru, že ani skutečnost, že stěžovatel má na území České republiky přítelkyni, nepředstavuje důvod, který by svou intenzitou naplňoval podmínky pro přiznání odkladného účinku jeho kasační stížnosti ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Ze správního spisu dle žalovaného vyplývá, že stěžovatel je držitelem platného průkazu povolení k pobytu vydaného Italskou republikou (s platností do 18. 4. 2017), a má tedy možnost cestovat do jiných zemí schengenského prostoru a strávit na jejich území až 90 dnů během každých 180 dnů, což znamená, že takto může cestovat a navštěvovat svou přítelkyni i po případném transferu do Itálie. Navíc vzhledem k tomu, že stěžovatel neuvedl, že by s přítelkyní sdílel společnou domácnost, je otázkou, zda by jejich rozdělení představovalo tak citelný zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele. Z uvedených důvodů proto žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s. jsou naplněny.

Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a přemístění stěžovatele do Itálie by stěžovatel mohl utrpět závažnou újmu, neboť stěžovatel i v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti upozorňuje na to, že dle jeho názoru v případě jeho přemístění do Itálie existuje důvodná obava, že by mohl být vystaven ponižujícímu nebo dokonce nelidskému zacházení ve smyslu článku 3 Úmluvy, resp. článku 4 Listiny základních práv EU, a to s ohledem na nevyhovující přijímací podmínky žadatelů o mezinárodní ochranu v Itálii. Stěžovatel tedy namítá existenci závažných důvodů se domnívat, že v zemi, která byla dle rozhodnutí žalovaného určena jako příslušná k posouzení stěžovatelovy žádosti o mezinárodní ochranu, dochází k systémovým nedostatkům ve smyslu

pokračování

čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, které s sebou nesou riziko nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU.

Tuto argumentaci stěžovatele, aniž by Nejvyšší správní soud jakkoli předjímal své konečné posouzení dané otázky, Nejvyšší správní soud nepovažuje *prima facie* za zjevně nedůvodnou. Nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by s sebou v každém případě neslo riziko, že bude stěžovatel přemístěn do Itálie dříve, než Nejvyšší správní soud meritorně rozhodne o jeho kasační stížnosti, a za daných okolností nelze tedy v této fázi řízení ani vyloučit riziko, že bude stěžovatel, jak namítá, v rámci přijímacích podmínek v Itálii vystaven nelidskému nebo ponižujícímu zacházení v rozporu s čl. 3 Úmluvy a čl. 4 Listiny základních práv EU. Nepřiznání odkladného účinku by v takové situaci znamenalo porušení mezinárodních a unijních závazků ČR spočívajících v poskytnutí účinné právní ochrany proti možnému porušení zásady non-refoulement, jak vyplývají z čl. 13 ve spojení s čl. 3 Úmluvy, z čl. 47 ve spojení s čl. 4 a 19 odst. 2 Listiny základních práv EU a na úrovni sekundárního práva EU z čl. 27 ve spojení s čl. 3 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení Dublin III.

V této souvislosti lze rovněž poukázat na stěžovatelem citovaný nálezn Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. III. ÚS 2331/14, č. 172/2014 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud dospěl ke shodným závěrům: „[S]právní soudy musí při přezkumu rozhodnutí správního orgánu, kterým byl určen státem příslušným ke posouzení žádosti o mezinárodní ochranu jiný členský stát Evropské unie a na jehož základě má dojít ke přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu, vždy zvažovat nejen vnitrostátní právní úpravu, nýbrž také to, zda v uvedeném členském státě, do kterého má být žadatel přemístěn, nedochází ke výše uvedeným systematickým nedostatkům ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Tato povinnost se přitom promítá jak do rozhodování o předmětu žaloby, tak do rozhodování o tom, zda jí má být přiznán odkladný účinek. Jeho nepřiznání by totiž mohlo mít za následek, že dojde ke přemístění stěžovatele na základě vykonatelného rozhodnutí Ministerstva vnitra, ačkoliv posléze soud uzná, že situace v určitém členském státě s ohledem na čl. 3 Úmluvy takovéto přemístění neumožňuje. Tím není řečeno, že odkladný účinek má být přiznán vždy, například i v případech, kdy takováto obava zjevně neobstojí. Jestliže ale takováto zjevnost chybí, pak nelze považovat za dostatečný argument pro nepřiznání odkladného účinku pouhou skutečnost, že ke přemístění má dojít do jiné členské země Evropské unie, která je povinna v souladu s nařízením Dublin III posoudit žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany v meritu věci objektivně a nestranně v souladu se základními zárukami a zásadami azylového práva.“

Vzhledem k uvedeným závěrům je již nadbytečné, aby se Nejvyšší správní soud zabýval dalšími možnými důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, tedy otázkou, zda je v daném případě rovněž pro výkon stěžovatelova ústavního práva na spravedlivý proces a případně i z hlediska možného zásahu do jeho práva na soukromý a rodinný život nezbytné, aby stěžovatel mohl zůstat na území České republiky do skončení řízení o jeho kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil žádost o přiznání odkladného účinku rovněž z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom, že by přiznání odkladného účinku v daném případě, tedy umožnění pobytu stěžovateli na území České republiky do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o jeho kasační stížnosti, které navíc musí být vydáno ve lhůtě stanovené v § 32 odst. 6 zákona o azylu, se jakkoli negativně dotklo práv třetích osob, ani že by představovalo významnější ohrožení veřejného zájmu ve srovnání s újmou, která by v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohla vzniknout stěžovateli.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žalobě Krajský soud v Hradci Králové, v rozporu s výše uvedenými závěry, zamítl. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná své usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS, v němž uvedl, že „*odkladný účinek*

podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotyčné řízení před krajským soudem vedlo“.

V souladu s citovaným usnesením Nejvyšší správní soud konstatuje, že přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí krajského soudu za situace, kdy byla žaloba zamítnuta a odkladný účinek žalobě nebyl přiznán, by nemohlo vést k odkladu účinků rozhodnutí žalovaného po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky žalobou napadeného správního rozhodnutí ve věci žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 12. října 2016

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu